

HET BEGIN

Ik dacht dat dieren niet konden praten. Blaffen, loeien, knorren, zeker! Maar praten?! Ik dacht ook dat planten alleen ritselen of stil op de vensterbank staan en dat vaders niet ziek konden worden.

Toch zei de dokter tegen de benige voet van mijn vader die over de rand van het ziekenhuisbed stak: 'Meneer, het ziet er niet goed uit.' Ik zag mijn moeder wit worden. Bijna zo wit als de jas van de dokter die de kleur van softijs had. Hij zat met één knoop dicht zodat ik zijn weke buik die over de riem van zijn wafelkleurige broek stulpte, kon zien. Ik vroeg me af of je een dokter die teveel at kon vertrouwen. Mijn moeder ging er evengoed ogenblikkelijk vanuit dat de man gelijk had. Ze knikte.

'Weet u het zeker?' vroeg ik.

Hij keek me verbluft aan. Zijn mond zakte iets open. Voor ik nog iets kon zeggen, stuurde mijn moeder mij weg. 'Fiets alvast maar naar huis, lieverd. Ik blijf nog even bij papa.'

Mijn vader zei niets. Hij lag met gesloten ogen, zijn wangen bleker dan het ingedeukte kussen. Ik keek verbaasd van de een naar de ander. Nu zou er toch een oplossing moeten komen. Een voorstel. Nu zou mijn moeder moeten opstaan, mijn vaders hand moeten pakken, de dokter streng moeten aankijken en zeggen: Ach, u heeft vast een oplossing! Maar ze zei niets. Ze gebaarde met haar hand naar de deur en ik liep de lange gangen door naar buiten, terwijl ik de stappen telde die ik op de blauwe lijnen op de vloer zette.

De draaideur haperde als zo'n aftandse carrousel met afgebladerde autootjes en lamlechtige paarden op de kermis. Ik gaf net geen trap tegen de glazen wand. Zo kwam ik buiten.

Het waaide. De vogels zongen alsof er niets aan de hand was. Ik pakte mijn fiets en trapte alsof mijn leven ervan afhing de straat uit. De wind graaide in mijn haren. Net als altijd. De bomen ruisten, de auto's raceten voorbij. Ik begreep het niet. De wereld toch moeten stilstaan, de wind zou moeten gaan liggen en alle geluiden zouden moeten verstommen?! Een auto achter me toeterde. Lang en aanhoudend. Iemand schreeuwde een groet. Het kon blijkbaar niemand op deze aardbodem schelen dat mijn vader ziek was.

Vervolgens begon de stille weg, de weg die leidt naar het dorp waar wij wonen. Daar hoorde ik haar. Ze was rood-wit en loeide hartverscheurend. Ik stapte af en zette mijn fiets tegen het hek. Ze keek niet op. Haar brede kop hing mistroostig tussen haar machtige schouders.

Eigenlijk vroeg ik het zonder erbij na te denken. 'Gaat het wel?' Ik denk dat ik het eigenlijk aan mezelf vroeg.

Ze keek op. Ik zag haar ogen. Bol en donker in rood dooraderd oogwit. Het mooiste waren haar wimpers, een zachte krans van witte haren. Er bungelde een traan aan die toen ze knipperde langzaam langs haar kop rolde en op een paardenbloem viel. 'Nee!' loeide ze.

Af en toe gebeurt er iets in je leven dat te groot is, te veel. Ik stond niet eens stil bij het feit dat koeien niet praten. De koe stond tegenover me. Ze sprak. Ik voelde me uitstijgen boven alles wat ik tot dan toe kende. Mannen worden gemiddeld 84 jaar oud. Dieren praten niet. Ik zweefde even boven het weiland, boven mezelf en daarna was niets meer hetzelfde.

'Waarom ben je verdrietig?' vroeg ik zacht.

'Ik mis mijn bloedje, mijn rundje, mijn eigen Koekind,' bulkte ze. Ik keek naar de wei. Een schrale wei met hier en daar een pol gras, veel modder, drie bomen en dikke roodbonte koeien. Er was geen kalfje te zien.

'Zie je wel,' snotterde ze. 'Weg!'

Ik knikte. 'Maar er staan nergens kalfjes,' zei ik in een poging haar te troosten.

'Precies!'

Haar geluid was erbarmelijk. Alsof er een scheepshoorn loeide waarvan de echo op het water bleef hangen. Een man stapte van zijn fiets. Hij kwam naast me staan. 'Is er iets aan de hand?'

'Ze mist haar kind.'

De man trok zijn wenkbrauwen op. 'En dat weet je omdat...?'

'Ze het zegt!'

De man deed een onhandige stap achteruit, struikelde, en greep zich vast aan het hek. Zijn gezicht stond bezorgd, of liever gezegd: angstig. Hij lispelde een haast onverstaanbaar: 'Oh.' Daarna draaide hij zich om en sprong op zijn fiets. Hij groette niet.

'Ik moet naar huis,' zei ik tegen de koe, mijn moeder wacht op me, denk ik.'

'Ja, dat doen moeders nu eenmaal.' Ze huilde nog steeds. Ik heb nooit geweten dat koeien konden huilen en ook niet dat koeienogen zo mooi zijn. Zo zacht en vol gevoel!

'Het spijt me,' mompelde ik.

Ik hoorde haar nog ellendig loeien toen ik het tuinpad opreed. Dat was het begin.

JOKKEN EN AANGEBRANDE BROKKEN

‘Waar bleef je nou, Malikah?’

Mijn moeder zit in de draaistoel van mijn vader. Ze zet zich zacht af met haar voeten en zwenkt als de slinger van een klok zachtjes heen en weer.

‘Ik kwam een koe tegen.’

De stoel staat ineens stil. ‘Je bedoelt in de wei hier verderop, of was het beest losgebroken?’

‘Ze sprak me aan.’

Mijn moeders valse wangen worden nog bleker. Ik zie even de wanhoop in haar ogen, de vermoeidheid ook, en voel me schuldig. Maar ik jok niet.

‘Malikah, koeien praten niet.’

‘Ja, dat dacht ik ook. En mannen worden gemiddeld 84 en niet 48.’

Mijn moeder staat onverwacht snel op en pakt mijn armen. Haar gezicht is dicht bij het mijne. ‘Het is nog geen gelopen race! Er is nog een kans. Er is tegenwoordig betere medicatie.’

Mijn moeder is mooi. Ze heeft een blonde bos krullen met hier en daar een zilveren elfenhaartje en helderblauwe ogen. Haar wangen zijn zo zacht als fluweel. Ze lakt altijd haar nagels en in elk oor draagt ze drie oorbellen; kleine ringetjes en knopjes. Als mijn moeder lacht klatert er een beekje door de ruimte. Mijn moeder lacht de laatste tijd zelden.

Maar nu zie ik de hoop als een flakkerend kaarsje in haar ogen oplichten. De grauwsliuier die al weken om haar hangt is even weg. Op dat moment weet ik het. Zoals je soms opeens een som begrijpt, of zoals een herinnering springlevend wordt. Een weten zo diep als een oceaan, of zo ver weg als een sterrenhemel: voor niets gaat de zon op. Voor wat, hoort wat. Ik denk in een flits aan het verhaal van de man die zijn ziel aan de duivel verkoopt voor rijkdom. Of was het voor eeuwig leven? Hoe dan ook, het is opeens zonneklaar dat er, als ik iets wil, een tegenprestatie wordt gevraagd. Een tegemoetkoming! Ik ga dat kalf zoeken en terugbrengen naar haar moeder. Ik ga goede daden sparen. Voor elk daad een vinkje. Hoe meer vinken, hoe groter de kans dat mijn vader beter wordt!

Mijn moeder wrijft even over mijn voorhoofd. ‘Je denkt weer te veel.’ zegt ze. Mijn moeder vindt dat ik minder moet nadenken. Als ze me wil plagen zingt ze: ‘Weg met die rimpel. Hou het maar simpel!’ Mijn moeder houdt van zingen en denkt dat ze alles weet.

Ik trek mijn hoofd weg.

‘Ik ga koken,’ zegt mama. ‘Vanavond wil ik nog even langs papa, ga je mee?’

‘Ik heb nog huiswerk,’ mompel ik. Nu jok ik wel.

Ik hoor mijn moeder in de keuken rammelen met de pannen. Ze kan niet koken. De aardappelen zijn altijd stuk gekookt, de groente is net niet gaar of groene pap en de vegetarische balletjes die ze braadt zijn aan één kant verbrand of vallen uit elkaar.

Ik lig op de bank en probeer te na te denken. Mijn hoofd werkt niet mee. Ik zie de ogen van die koe, ik zie het hoofd van mijn vader, de hoop op het gezicht van mijn moeder. 'Waar moet ik beginnen?' zucht ik hardop. Dat doe ik vaker. Mezelf luidkeels een vraag stellen. Als je een probleem hoort, komt het antwoord soms vanzelf.

'Begin maar met de tafel te dekken,' zegt de kamerlinde.

Er loopt een rilling over mijn rug. Ik schiet overeind. Met grote ogen staar ik naar de plant die bij de eettafel staat.

De kamerlinde is geen makkelijk plant, volgens mijn vader. Wel een mooie, met haar grote zachte bladeren. Ze is helder, bijna transparant groen, maar ze laat dikwijls een blad vallen. Gele bladeren die droevig door de lucht zeilen voor ze verdwaald op de vloer blijven liggen. 'Daar heeft je moeder iets aan,' ruist de plant.

Mijn moeder rammelt nog steeds met de pannen. Ik sta voorzichtig op. Zonder geluid te maken loop ik naar de plant. Ik zoek naar mondjes, oren. Maar er is niets anders te zien dan grote bladeren met een bijna zachte huid. Wel zie ik opeens dat het blad op een hartje lijkt, een hartje op een dunne steel aan een tak. Ik buig me voorover en wil met mijn vinger over het blad strelen. De plant rilt. 'Graag een beetje afstand,' zegt ze. 'Mensen zijn zo ruw.'

'Ik stap achteruit. 'Het spijt me, ik zocht een mondje.'

'O maar die heb ik! Mijn bladeren zitten er vol mee!'

Ik kijk naar een blad. Maar zie alleen de zachte bijna harige huid.

Verder niets.

'Echt, ik maak er suiker mee en geef jou zuurstof.'

'Dan heb je zeker ook oren!'

De bladeren ruisen. Het lijkt zelfs of de plant zich strekt. Hij torent opeens boven me uit.

'Wij planten lijken misschien hulpeloos en passief. Maar dat zijn we zeker niet. Ik heb misschien geen oren, maar ik kan wel horen. Als ik die knagende tanden van rupsen hoor, die kruiperige veelvraten, maak ik gelijk mosterdolie. Gif! Dat zal ze leren!!'

Ik ben sprakeloos, hoewel ik knik. Alles verandert. Dat is nu eenmaal zo. Alleen weet je nooit wanneer en waar en hoe. Laat staan dat je de kant die een verandering opgaat kan weten. Pratende planten, pratende koeien, kwijtgeraakte kalveren, een zieke vader waarvoor het er niet goed uitziet!

Ik draai me om en pak het tafellaken uit de kast. Ik waai het hoog boven mijn hoofd en even hoop ik dat de blauw geruite stof alles zal bedekken. Zoals een goochelaar een doek gooit over een voorwerp dat

gewoon verdwijnt. Maar de stof daalt langzaam op de eettafel en ik zet gewoon de borden erop.

Mijn moeder komt binnen. Ze heeft de koekenpan in haar handen. Er glijdt een glimlach over haar gezicht. 'Dat is lief van je Malikah!'

Ik haal mijn schouders op en zie tot mijn schrik bruinverbrande vegetarische brokken in te donker vet door de koekenpan rollen. Dat belooft niet veel goeds voor de groente. Ik zie opeens de knapperige groente voor me die mijn vader kookt, de overheerlijke smeuiige omeletten. Zijn lieve ogen. Ik slik.

'We moeten een beetje dooreten,' zegt mijn moeder.' Het bezoeken begint om half zeven.'